

Komisja Medioznawcza Polskiej Akademii Umiejętności

Symposium

Autorytety w postawach i w języku Polaków w XXI wieku

13 czerwca 2024 r. o godz. 10.00

w siedzibie Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie przy ul. Sławkowskiej 17

W październiku 2009 roku CBOS opublikowało komunikat z badań pt. Wzory i autorytety Polaków. Punktem wyjścia przeprowadzonych badań była „teza o upadku autorytetów i braku wzorów osobowych zarówno w działalności publicznej, jak i w życiu publicznym”. Ankieterzy postawili również pytanie, „czy wzorce do naśladowania są obecnie ludziom potrzebne oraz kim są osoby uznawane przez badanych za autorytety”?

Po blisko 15 latach od chwili przeprowadzonych przez CBOS badań chcielibyśmy podążyć ich tropem i nieco modyfikując tematykę zapytać wybitnych przedstawicieli poszczególnych dyscyplin i obszarów polskiej nauki o to, w jaki sposób ich mistrzowie wpłynęli na rozwój i kształt ich karier jako badaczy i nauczycieli akademickich? I dlaczego stali się dla nich wzorem doskonałości naukowej, a także postawy etycznej?

Uznając aktualność tej tematyki w życiu Polaków, nie chcielibyśmy jednak jedynie naśladować ankieterów CBOS, natomiast pragnęlibyśmy prześledzić ten problem w komunikacji społecznej i mediach oraz funkcjonujących w nich narracjach i dyskursach.

Interesujące są dla nas przede wszystkim opinie znajdujące się w dziełach i tekstach tych, którzy niewątpliwymi autorytetami już są, na temat mistrzów, którzy zainicjowali dążenie do doskonałości naukowej lub w opinii innych tę doskonałość już osiągnęli. Czy miarą doskonałości naukowej i jakości autorytetu w danej dziedzinie może być liczba cytowań, powszechność publikowanych dzieł (liczba wydań jako miara ich popularności) lub też opinie formułowane w postępowaniach awansowych (doktorskich, profesorskich), które dzisiaj można łatwo odnaleźć w internecie.

Naszym zdaniem, o autorytecie decydują nie tylko dokonania naukowe poszczególnych osób (uczonych), ale także, a może przede wszystkim opinie obecne w przestrzeni publicznej w narracjach i dyskursach na ich temat. Zachodzenie na siebie tych dwóch obszarów – faktycznych osiągnięć naukowych oraz opinii o nich – może pomóc w budowaniu autorytetów lub skutecznie je niszczyć, budując pozorne autorytety lub niby autorytety w imię iluzorycznej solidarności wspólnot badaczy.

Refleksji naukowej domagają się narodziny, rozwój i upadek autorytetów w poszczególnych dziedzinach wiedzy: w prawie, w medycynie, w naukach o komunikacji społecznej i mediach, w filozofii, w etyce, w zarządzaniu, w historii, politologii, w filologii, w językoznawstwie ... itd. Kim są wielcy przedstawiciele tych dyscyplin? Co decyduje o ich wzlotach i upadkach w przestrzeni komunikacji naukowej, publicznej i medialnej? Co sprawia, że pewne autorytety swoimi tekstami i działaniami mogą doskonalić autorytety innych wybitnych uczonych lub je umniejszać?

Chcielibyśmy się skupić jednak na tych dziełach (narracjach, dyskursach i dokonaniach) w przestrzeni komunikacji społecznej, które budują, a nie niszczą autorytety Polaków i są dla nich wzorem do naśladowania.

Zarząd Komisji Medioznawczej PAU